

गुराँस राजपत्र

गुराँस गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: १०

संख्या: ७०

मिति: २०८३/०६/०२

भाग: २

गुराँस गाउँपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको मापदण्ड सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

स्वास्थ्य सेवाका खोप, गाउँघर क्लिनिक तथा फिल्डमा खटिने कर्मचारीको सुविधा सम्बन्धी मापदण्ड, २०८३

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गुराँस गाउँपालिकाले स्वास्थ्य सेवाका खोप, गाउँघर क्लिनिक तथा फिल्डमा खटिने कर्मचारीको सुविधा सम्बन्धी मापदण्ड, २०८३ जारी गरेको छ ।

गुराँस गाउँपालिका

स्वास्थ्य सेवाका खोप, गाउँघर क्लिनिक तथा फिल्डमा खटिने कर्मचारीको सुविधा सम्बन्धी मापदण्ड, २०८३

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८३/०५/२४

प्रमाणीकरण मिति: २०८३/०६/०२

प्रस्तावना:

गुराँस गाउँपालिकाका सर्वसाधारण नागरिकहरूमा प्रभावकारी, गुणस्तरीय, भरपर्दो र सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चित गर्न; विशेष गरी दूरदराज तथा भौगोलिक रूपमा विकट क्षेत्रमा रहेका मातृ-शिशु, बालबालिका, गर्भवती, सुत्केरी तथा वृद्धवृद्धाहरूलाई घरदैलोमै खोप तथा गाउँघर क्लिनिक (Outreach Clinic - ORC) मार्फत नियमित स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन खटिने फिल्ड कर्मचारी तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरू (FCHVs) को कामप्रतिको मनोबल, लगनशीलता र उत्तरदायित्व वृद्धि गर्नका लागि;

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ र दफा १०२ (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गुराँस गाउँ कार्यपालिकाले यो "स्वास्थ्य सेवाका खोप तथा गाउँघर क्लिनिकमा खटिने फिल्ड कर्मचारीको सुविधा सम्बन्धी मापदण्ड, २०८३" तर्जुमा गरी जारी गरेको छ।

परिच्छेद – १: प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यस मापदण्डको नाम "गुराँस गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवाका खोप, गाउँघर क्लिनिक तथा फिल्ड कर्मचारीको सुविधा सम्बन्धी मापदण्ड, २०८३" रहेको छ।

(२) यो मापदण्ड गुराँस राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखि लागू हुनेछ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा:

क) "गाउँपालिका" भन्नाले गुराँस गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, दैलेखलाई सम्झनु पर्छ।

(ख) "स्वास्थ्य शाखा" भन्नाले गुराँस गाउँपालिका अन्तर्गतको स्वास्थ्य शाखालाई सम्झनु पर्छ।

(ग) "स्वास्थ्य संस्था" भन्नाले गुराँस गाउँपालिका भित्र रहेका १५ शैया आधारभूत अस्पताल, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई तथा गाउँपालिका मातहतका अन्य स्वास्थ्य एकाइहरूलाई सम्झनु पर्छ।

(घ) "नियमित खोप सेसन" भन्नाले राष्ट्रिय खोप तालिका अनुसार बालबालिका तथा महिलाहरूलाई तोकिएको खोप केन्द्र वा स्थानमा नियमित रूपमा प्रदान गरिने खोप सेवा सम्झनु पर्छ।

(ङ) "गाउँघर क्लिनिक (Outreach Clinic - ORC)" भन्नाले स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका समुदायमा महिनाको तोकिएको दिन पुगी सञ्चालन गरिने प्राथमिक स्वास्थ्य तथा मातृ-शिशु स्वास्थ्य सेवा क्लिनिकलाई सम्झनु पर्छ।

(च) "फिल्ड कर्मचारी" भन्नाले स्वास्थ्य संस्था बाहिर समुदाय वा तोकिएको सेसनमा खटिने स्वीकृत दरबन्दी, करार, छात्रवृत्ति वा समायोजन भई कार्यरत सिनियर अहेव, सिनियर अनमी, अहेव, अनमी, स्टाफ नर्स, ल्याब असिस्टेन्ट, कार्यालय सहयोगी तथा अन्य सम्बन्धित स्वास्थ्यकर्मीलाई सम्झनु पर्छ।

(छ) "महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका (FCHV)" भन्नाले गाउँपालिकाका विभिन्न वडामा आमा समूह र समुदाय स्तरमा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन तथा खोप/गाउँघर क्लिनिक सञ्चालनमा सहयोग पुऱ्याउने तोकिएका महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई सम्झनु पर्छ।

(ज) "सुविधा" भन्नाले फिल्ड भ्रमण भत्ता, दैनिक खाजा/यातायात भत्ता, खोप/भ्याक्सिन ढुवानी खर्च, सञ्चार खर्च तथा कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन सुविधा सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद – २: कार्यक्रम सञ्चालन तथा जनशक्ति परिचालन

३. खोप तथा गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाले आफ्नो सेवा क्षेत्र (Catchment Area) भित्र पर्ने भौगोलिक दुरी, जनसंख्या र आवश्यकताका आधारमा खोप केन्द्र तथा गाउँघर क्लिनिक (ORC) सञ्चालन हुने स्थान निर्धारण गर्नुपर्नेछ।

(२) प्रत्येक वर्षको सुरुमा स्वास्थ्य संस्था प्रमुखले वार्षिक कार्यतालिका तयार गरी स्वास्थ्य शाखाबाट स्वीकृत गराउनुपर्नेछ।

(३) प्रत्येक महिनाको मसान्तभित्र आगामी महिना सञ्चालन हुने खोप सेसन तथा गाउँघर क्लिनिकको "मासिक कार्ययोजना (Monthly Micro-Plan)" स्वास्थ्य शाखामा पेस गर्नुपर्नेछ।

४. खटिने जनशक्तिको न्यूनतम दायित्व:

(१) स्वास्थ्यकर्मी (अहेव/अनमी/स्टाफ नर्स):

क) तोकिएको मिति र समयमा आवश्यक औषधि, खोप सामग्री, औजार र दर्ता रजिस्टर लिई क्लिनिक/खोप स्थानमा पुग्नुपर्ने।

ख) खोप, मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य, परिवार नियोजन परामर्श, सामान्य उपचार र पोषण सम्बन्धी सेवा प्रदान गर्नुपर्ने।

ग) सम्बन्धित रजिस्टर (HMIS 2.1/2.2 आदि) मा विवरण अध्यावधिक गरी अनलाइन/सफ्टवेयरमा प्रविष्टि गराउनुपर्ने।

(२) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका (FCHV):

क) क्लिनिक/खोप हुनुभन्दा अघिल्लो दिन समुदाय र आमा समूहलाई समय र स्थानबारे जानकारी गराउनुपर्ने।

ख) लक्षित बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई सेसन स्थलसम्म ल्याउन सहजीकरण गर्नुपर्ने।

ग) ड्रप-आउट (खोप छुटेका) बालबालिकाहरूको खोजी गरी सेसनमा उपस्थित गराउनुपर्ने।

(३) खोप/सामग्री वाहक (Carrier):

घ) भ्याक्सिन क्यारियर (Vaccine Carrier) मा कोल्ड चेन (Cold Chain) कायम राखी सुरक्षित रूपमा सेसन स्थलसम्म पुर्‍याउने र फिर्ता ल्याउने।

परिच्छेद – ३: सुविधा तथा भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था

५. फिल्ड कर्मचारी तथा सहयोगीहरूको सुविधाको दररेट:

गाउँपालिकाको स्वीकृत बजेट, भौगोलिक विकटता र कार्यबोझका आधारमा तोकिएका कर्मचारीहरूलाई देहाय बमोजिमको सुविधा उपलब्ध गराइनेछ:

क्र.सं.	कार्य/कार्यक्रमको नाम	लक्षित खटिने जनशक्ति	सुविधाको प्रकार	दररेट (प्रति सेसन/दिन)	भुक्तानीको आधार/सर्त
१	गाउँघर क्लिनिक (ORC) सञ्चालन	मुख्य स्वास्थ्यकर्मी (अनमी/अहेव)	दैनिक भ्रमण/ खाजा भत्ता	रु. २००/- देखि रु. ४००/-	न्यूनतम ३ घण्टा सेवा प्रवाह र प्रतिवेदन पेस
२	Regular खोप सेसन सञ्चालन	खोपकर्ता (स्वास्थ्यकर्मी)	खोप भ्रमण भत्ता	रु. २००/- देखि रु. ४००/-	तोकिएको स्थानमा खोप सेवा र रजिस्टर दर्ता
३	खोप सामग्री तथा कोल्ड चेन ढुवानी	खोप वाहक/ कर्मचारी	ढुवानी तथा यातायात खर्च	रु. १५०/- देखि रु. ३००/-	दुरी र कठिन भूगोलका आधारमा (भ्याक्सिन सुरक्षा)
४	खोप/ORC सञ्चालनमा सहयोग	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका (FCHV)	कार्यसम्पादन/खाजा प्रोत्साहन	रु. १५०/-	आमा समूह परिचालन र उपस्थित बालबालिका संख्या
५	विशेष अभियान / महामारी नियन्त्रण	खटिने सम्पूर्ण फिल्ड टोली	दैनिक अभियान allowance	रु. ७००/-	राष्ट्रिय वा स्थानीय तहको विशेष अभियान अवधिभर

(नोट: माथि उल्लेखित दररेटहरू गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट र कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार समय-समयमा समायोजन गर्न सकिनेछ।)

६. दुरी तथा भुगोलका आधारमा थप सुविधा (दुर्गम भत्ता):

- स्वास्थ्य संस्थाबाट पैदल हिँडेर जाँदा १.५ घण्टाभन्दा बढी समय लाग्ने दुर्गम स्थानहरूमा सञ्चालन हुने सेसनका लागि तोकिएको भत्तामा २०% थप गरी सुविधा दिन सकिनेछ।
- वर्षातको समयमा नदी, खोला वा पहिरोका कारण जोखिमयुक्त बाटो प्रयोग गरी जानुपर्ने अवस्थामा गाउँपालिकाको स्वीकृतिका आधारमा विशेष जोखिम भत्ता उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

परिच्छेद – ४: भुक्तानी प्रक्रिया, कागजात र प्रमाणहरू

७. सुविधा माग तथा भुक्तानीका लागि आवश्यक कागजातहरू:

फिल्ड कर्मचारी वा स्वास्थ्य संस्थाले सुविधाको रकम दाबी गर्दा देहाय बमोजिमका कागजातहरू अनिवार्य संलग्न गरी पेस गर्नुपर्नेछ:

१. स्वीकृत मासिक कार्ययोजना (Monthly Plan): सम्बन्धित महिना सुरु हुनुअघि स्वीकृत भएको कार्यतालिका।
२. कार्यसम्पादन एवं हाजिरी भर्पाई ढाँचा (अनुसूची-१): सेसन सञ्चालन भएको मिति, स्थान, खटिएका कर्मचारी र FCHV को दस्तखत सहितको विवरण।
३. लाभान्वित विवरण तथा प्रतिवेदन: खोप पाएका बालबालिका, सेवा लिएका गर्भवती/आमाहरूको कुल संख्या र HMIS दर्ता नम्बर।
४. स्वास्थ्य संस्था प्रमुखको सिफारिस: काम सम्पन्न भएको भनी स्वास्थ्य संस्था प्रमुखले गरेको आधिकारिक सिफारिस।
५. भ्याक्सिन ढुवानी र जिन्सी दाखिला प्रमाण (उपयुक्त भएमा): भ्याक्सिन कोल्ड चेन व्यवस्थापन सम्बन्धी लगबुक वा भौचर।

८. भुक्तानी प्रक्रिया:

- (१) महिना समाप्त भएको ५ गतेभित्र स्वास्थ्य संस्था प्रमुखले सम्पूर्ण प्रमाण कागजातहरू तयार गरी गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखामा पेस गर्नुपर्नेछ।
- (२) स्वास्थ्य शाखा प्रमुख वा तोकिएको प्राविधिक सम्पर्क व्यक्तिले कागजातहरूको सूक्ष्म जाँचबुझ, HMIS अनलाइन डाटासँग भिडान (Cross-check) गरी स्वीकृतिका लागि पेस गर्नेछ।

(३) स्वास्थ्य शाखाको सिफारिस प्राप्त भएपश्चात गाउँपालिकाको लेखा शाखाले नियमानुसार कर कट्टी (TDS) गरी सम्बन्धित कर्मचारी वा FCHV को बैंक खातामा सोझै भुक्तानी (Direct Bank Transfer) गर्नेछ।

परिच्छेद – ५: दोहोरो सुविधा निषेध तथा आचारसंहिता

९. दोहोरो सुविधा नलिनुपर्ने:

(१) कुनै पनि कर्मचारीले गाउँपालिकाको बजेटबाट खोप वा गाउँघर क्लिनिकको सुविधा लिइरहेको अवस्थामा सोही दिन र सोही कामका लागि गैरसरकारी संस्था (NGO/INGO), प्रदेश सरकार वा संघ सरकारका अन्य कार्यक्रमबाट पुनः भ्रमण भत्ता वा सुविधा लिन पाइने छैन।

(२) यदि कसैले दोहोरो सुविधा लिएको प्रमाणित भएमा भुक्तानी भइसकेको रकम असुल उपर गरी निजलाई नियमानुसार अनुशासनको कारबाही गरिनेछ।

१०. फिल्ड कर्मचारीले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता:

- १) तोकिएको समय र स्थानमा अनिवार्य रूपमा उपस्थित भई तोकिएको अवधिभर सेवा प्रदान गर्नुपर्नेछ।
- २) सेवाग्राही (आमा, बालबालिका तथा सर्वसाधारण) सँग सभ्य, नम्र र मर्यादित व्यवहार गर्नुपर्नेछ।
- ३) सेवा प्रदान गर्दा कुनै पनि प्रकारको भेदभाव (जाति, लिङ्ग, धर्म, राजनीतिक आस्था आदि) गर्न पाइने छैन।
- ४) प्रयोग भएका सुई, सिरिन्ज तथा अन्य जोखिमयुक्त फोहोरको सुरक्षित व्यवस्थापन (Infection Prevention) अनिवार्य रूपमा गर्नुपर्नेछ।

परिच्छेद – ६: अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा कारबाही

११. अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण संरचना:

फिल्डमा सञ्चालन हुने खोप तथा गाउँघर क्लिनिकको प्रभावकारिता र कर्मचारीको उपस्थितिको अनुगमनका लागि देहाय बमोजिमको अनुगमन समिति रहनेछ:

(क) संयोजक: गाउँपालिका उपाध्यक्ष

(ख) सदस्य: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(ग) सदस्य: सामाजिक विकास समिति संयोजक

(घ) सदस्य: गाउँपालिका अध्यक्षले मनोनयन गरेको कार्यपालिकाको महिला सदस्य

(घ) सदस्य सचिव: स्वास्थ्य शाखा प्रमुख

१२. आकस्मिक अनुगमन तथा कारबाही:

(१) अनुगमन समिति वा स्वास्थ्य शाखाले पूर्व सूचना नदिई फिल्ड सेसनहरूको आकस्मिक अनुगमन (Unannounced Inspection) गर्न सक्नेछ।

(२) अनुगमनका क्रममा तोकिएको स्थानमा सेसन सञ्चालन नभएको, कर्मचारी अनुपस्थित रहेको वा विवरण फर्जी (झुट्टा) तयार पारिएको पाइएमा देहाय बमोजिम गरिनेछ:

- पहिलो पटक: लिखित स्पष्टीकरण सोध्ने र सो दिन/महिनाको सुविधा रोक्का गर्ने।
- दोस्रो पटक: सचेत गराउने र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा नम्बर कट्टी गर्ने।
- तेस्रो पटक वा सोभन्दा बढी: करार कर्मचारी भए करार रद्द गर्नेसम्मको प्रक्रिया अगाडि बढाउने र स्थायी कर्मचारी भए विभागीय कारबाहीका लागि माथिल्लो निकायमा सिफारिस गर्ने।

परिच्छेद – ७: विविध

१३. अभिलेख व्यवस्थापन:

स्वास्थ्य शाखा र प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाले खोप तथा गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन सम्बन्धी सम्पूर्ण प्रतिवेदन, हाजिरी भर्पाई र भुक्तानीका कागजातहरू न्यूनतम ५ वर्षसम्म सुरक्षित रूपमा अभिलेख (Archiving) राखिनुपर्नेछ।

१४. बजेट व्यवस्थापन:

यस मापदण्ड बमोजिम फिल्ड कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराइने सुविधा गाउँपालिकाको वार्षिक स्वीकृत बजेट (सशर्त वा राजश्व बाँडफाँड वा आन्तरिक स्रोत) बाट व्यहोरिनेछ । बजेट अपर्याप्त भएमा गाउँ कार्यपालिकाले बजेट रकमान्तर गरी व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ।

१५. बाधा अड्काउ फुकाउने र संशोधन:

(१) यस मापदण्डको व्याख्या गर्ने अन्तिम अधिकार गाउँ कार्यपालिकामा निहित रहनेछ।

(२) यस मापदण्डमा कुनै संशोधन गर्नुपरेमा गाउँ कार्यपालिकाको सामान्य बहुमत निर्णयबाट संशोधन गर्न सकिनेछ।

अनुसूची – १

गुराँस गाउँपालिका

खोप / गाउँघर क्लिनिक (ORC) सेसन कार्यसम्पादन, उपस्थिति एवं भर्पाई ढाँचा

स्वास्थ्य संस्थाको नाम: _____

वडा नं.: _____ | महिना: _____ २०८...

क्र.सं.	सेसन सञ्चालन मिति	कार्यक्रमको प्रकार (खोप / ORC)	सेसन सञ्चालन भएको स्थान/केन्द्र	खटिने कर्मचारी/FCHV को नाम	पद/दर्जा	लाभान्वित संख्या (बालबालिका/आमा)	दाबी रकम (रु.)	प्राप्त गर्नेको दस्तखत
१								
२								
३								
४								
५								

कामको संक्षिप्त विवरण तथा उपलब्धि:

- सञ्चालन गरिएका कुल सेसन संख्या: _____
- खोप पाएका बालबालिका संख्या: _____
- एएनसी (ANC) सेवा लिएका गर्भवती संख्या: _____
- परामर्श एवं अन्य सेवा प्राप्त गर्ने संख्या: _____

पेस गर्ने फिल्ड कर्मचारी: नाम: _____ पद: _____ दस्तखत: _____ मिति: _____	जाँच तथा सिफारिस गर्ने स्वास्थ्य संस्था प्रमुख: नाम: _____ पद: _____ दस्तखत एवं छाप: _____ मिति: _____
--	--

स्वीकृत गर्ने स्वास्थ्य शाखा प्रमुख:

नाम: _____

पद: _____

दस्तखत: _____

मिति: _____

आज्ञाले,

ओम प्रकाश देवकोटा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत